

Daniel Kitabı — Otuz Doqquzuncu Nömrə

Peyğəmbərlik toxumasının açılması: William Millerin yuxusu və son günlərdə təməl həqiqətlərin bərpası

Jeff Pippenger
2024-01-03

Biz son günlərdə William Millerin yuxusunun peyğəmbərlik tətbiqini nəzərdən keçiririk; bütün peyğəmbərliklərin öz kamil icrasını tapdığı yer də məhz budur. Millerin yuxusu, Millerin xidməti vasitəsilə bir araya gətirilmiş Adventizmin təməl həqiqətlərinin aşkar edilməsini, təsbit olunmasını, rədd edilməsini, basdırılmasını və bərpasını müəyyən edir. Həmin təməl həqiqətlər 1798-ci ildə möhürdən açılmış həqiqətləri təmsil edirdi. Bu həqiqətlər Ulai çayı görüntüsü ilə təmsil olunur. *Early Writings* kitabında qeyd olunduğu kimi, Millerin yuxusu onun ikinci yuxusu idi və bu yuxu, necə ki Millerin özü Navuxodonosorla əvvəlcədən simvollaşdırılmışdısa, Navuxodonosorun ikinci yuxusu ilə də əvvəlcədən simvollaşdırılmışdı.

Əvvəlki məqalələr göstərmişdir ki, Navuxodonosorun “yeddi vaxt” ərzində vəhşi heyvan üreyi ilə yaşadığı həyatının sonu simvolik olaraq 1798-ci ildə başa çatdı. Bundan sonra onun padşahlığı bərpa olundu və Navuxodonosor ilk dəfə tam dönmüş bir insanı təmsil etdi. “Axır zaman” baxımından, 1798-ci ildə o, “müdrikləri” təmsil edirdi. Biz həmçinin müəyyən etmişik ki, Babilin birinci padşahı olaraq Navuxodonosorun “yeddi vaxt” mühakiməsi, Babilin sonuncu padşahı olan Belşassarın iki min beş yüz iyirmi (mene, mene, tekel, ufarşin) mühakiməsinin tipi idi.

“Babilin son hökmdarına, ilk hökmdarında olduğu kimi rəmzi mənada da, ilahi Keşikçinin hökmü gəlmişdi: “Ey padşah, ... sənə deyilir ki, padşahlıq səndən alındı.” Daniel 4:31.”
Peyğəmbərlər və Padşahlar, 533.

Başı Uayt Belşassarı onun mühakimə saatında “ağılsız padşah” kimi tanıtdı. Navuxodonosorun mühakimə saatının sonunda isə o, “müdrək padşah”ı təmsil edir, çünki “yeddi vaxt” olan mühakimədən fayda gördü; Belşassar isə, tarixi bildiyi halda, bundan faydalanmaqdan imtina etdi.

“Lakin Belşassarın əyləncəyə və özünü ucaltmağa olan sevgisi, onun heç vaxt unutmamalı olduğu ibrətləri sildi; və o, Navuxodonosorun üzərinə açıq-aşkar hökmlər gətirmiş günahlara bənzər günahlar etdi. Ona lütfkarlıqla verilmiş fürsətləri hədəf verdi, həqiqətlə tanış olmaq üçün əlçatan olan imkanlardan istifadə etməyi laqeydliklə tərk etdi. ‘Xilas olmaq üçün nə etməliyəm?’ — bu, böyük, lakin ağılsız padşahın laqeydliklə yan keçdiyi bir sual idi.” Bible Echo, April 25, 1898.

Navuxodonosor 1798-ci ildə “müdrəklər”in rəmzidir; onlar son zamanda biliyin artmasını anlayırlar.

“Lovğa öyünə artıq dodaqlarından yeni çıxmışdı ki, Göydən gələn bir səs ona Allahın təyin etdiyi hökm vaxtının yetişdiyini bildirdi. Bir anda onun ağılı əlindən alındı və o, bir heyvan kimi oldu. Yeddi il ərzində o, belə alçaldılmış halda qaldı. Bu müddətin sonunda onun ağılı özünə qaytarıldı və sonra təvazökarlıqla Göyün böyük Allahına baxaraq, bu cəzalandırmada

ilahi əli tanıdı və yenidən taxtına qaytarıldı.”

“İctimai bir bəyanatda padşah Navuxodonosor öz təqşirini və bərpasında Allahın böyük mərhəmətini etiraf etdi. Müqəddəs Tarixdə qeydə alındığına görə, bu, onun həyatının son əməli idi.” Review and Herald, 1 fevral 1881.

Navuxodonosorun “yeddi vaxtı”nın sonunda o, açıq bir bəyanat verdi; bu bəyanata açıq bir etiraf da daxil idi. Navuxodonosor kimi Miller 1798-ci ildə son vaxtda biliyin artmasını dərk edən “müdriklər”i simvolizə edir. Onların hər ikisi iki yuxu görmüşdü və onların müvafiq ikinci yuxularının hər ikisi simvolik olaraq “yeddi vaxt”ı müəyyən edir. “Yeddi vaxt”ın keçid nöqtəsini işarələdiyi əvvəlki məqalələrdə göstərilmişdir.

1798-ci ildə Navuxodonosor öz təkəbbürlü vəziyyətindən müdriklərin vəziyyətinə keçidi işarələyir. Bu, onun açıq etirafını da ehtiva edirdi. 1798-ci il həm də Müqəddəs Kitab peyğəmbərliyinin beşinci və altıncı padşahlıqları arasında keçid nöqtəsi idi. O, həmçinin birinci mələyin gəlişini də qeyd etdi və beləliklə yeni bir təsərrüfat dövrünü işarələdi; çünki gələcək mühakimə barədə xəbərdarlıq, Müqəddəs Kitab peyğəmbərliyinin beşinci padşahlığı ölümcül yarasını almadan baş verə bilməzdi.

“Mesajın özü bu hərəkətin baş verməli olduğu vaxta dair işıq salır. Bildirilir ki, o, ‘əbədi Müjdə’nin bir hissəsidir; və məhkəmənin açıldığını elan edir. Xilas xəbəri bütün çağlarda təbliğ edilmişdir; lakin bu mesaj Müjdənin elə bir hissəsidir ki, yalnız son günlərdə bəyan oluna bilərdi, çünki yalnız o zaman məhkəmə saatının gəlib çatdığı doğru olardı. Peyğəmbərliklər məhkəmənin açılmasına qədər uzanıb gedən hadisələrin ardıcılığını təqdim edir. Bu, xüsusilə Daniel kitabına aiddir. Lakin onun peyğəmbərliyinin son günlərlə bağlı olan hissəsini Daniələ ‘son vaxta qədər’ bağlamaq və möhürləmək əmr edilmişdi. Yalnız bu vaxta çatdıqda, bu peyğəmbərliklərin yerinə yetməsinə əsaslanan məhkəmə ilə bağlı bir mesaj bəyan oluna bilərdi. Amma son zamanda, peyğəmbər deyir, ‘çoxları ora-bura qaçacaq, və bilik artacaqdır.’ Daniel 12:4.”

“Həvari Pavel kilsəni öz günündə Məsihin gəlişini gözləməmək barədə xəbərdar etdi. O deyir: ‘Əvvəlcə imandan dönmə baş verməyincə və günah adamı zühur etməyincə, o gün gəlməyəcək.’ 2 Salonikililərə 2:3. Böyük mürtədlikdən və ‘günah adamı’nın hakimiyyətinin uzun dövründən sonra ancaq Rəbbimizin zühurunu gözləyə bilərik. Həmçinin ‘qanunsuzluğun sirri’, ‘həlak oğlu’ və ‘o şər adam’ adlandırılan ‘günah adamı’, peyğəmbərlikdə əvvəlcədən bildirildiyi kimi, 1260 il ərzində öz üstünlüyünü qoruyub saxlamalı olan papalığı təmsil edir. Bu dövr 1798-ci ildə başa çatdı. Məsihin gəlişi həmin vaxtdan əvvəl baş verə bilməzdi. Pavel öz xəbərdarlığını 1798-ci ilə qədər uzanan bütün məsihi dövrünü əhatə edəcək şəkildə verir. Məsihin ikinci gəlişi haqqında xəbər məhz həmin vaxtdan sonrakı dövr üçün bəyan edilməlidir.”

“Keçmiş dövrlərdə belə bir xəbər heç vaxt verilməmişdir. Gördüyümüz kimi, Pavel onu təbliğ etmirdi; o, Rəbbin gəlişi üçün öz qardaşlarını o zaman hələ çox uzaq olan gələcəyə yönəldirdi. İslahatçılar da onu elan etmədilər. Martin Lüter hökmü öz dövründən təxminən üç yüz il sonrakı gələcəyə aid edirdi. Lakin 1798-ci ildən bəri Daniel kitabının möhürü açılmış, peyğəmbərliklər haqqında bilik artmış və bir çoxları yaxın olan hökmün bu təntənəli xəbərini

elan etmişlər.” The Great Controversy, 356.

1798-ci ildə xilas işinin yeni bir dövrü gəlib çatdı və həmin yeni dövr 1844-cü ildə başlayacaq başqa bir dövr barədə xəbərdarlıq verdi. Həmin dövr dəyişikliyində bir qapı bağlanacaq, bir qapı isə açılacaqdı.

Filadelfiyadakı kilsənin mələyinə yaz: Müqəddəs olan, Həqiqi olan, Davudun açarına malik olan, açdığı zaman heç kəsin bağlaya bilmədiyi və bağladığı zaman heç kəsin aç bilmədiyi belə deyir: İşlərini bilirəm; bax, önündə açıq bir qapı qoymuşam və onu heç kəs bağlaya bilməz; çünki sən az qüvvən var, lakin sözümü qorudun və adımları inkar etmədin. Vəhy 3:7, 8.

Bir qapının açılması yeni bir dispensasiyanı bildirir. Eramızdan əvvəl 723-cü ildən 1798-ci ilədək həyata keçirilmiş birinci qəzəbin sonunda, 1798-ci ildə həm səltənətlərin, həm də xəbərin dispensasiyalı dəyişməsi baş verdi. Eramızdan əvvəl 677-ci ildən 1844-cü ilədək həyata keçirilmiş son qəzəbin sonunda, 1844-cü ildə də bir dispensasiyalı dəyişmə baş verdi. 1798-ci ildə yaxınlaşmaqda olan mühakimə barədə xəbərdarlıq edən birinci mələyin xəbəri dispensasiyası gəlib çatmışdı. Həm Navuxodonosor, həm də Miller “müdrəklər” kimi, “axır zamanında”, “qapı” birinci mələyin xəbərinin daxili dispensasiyasına və dəniz vəhşisindən yer vəhşisinə xarici dispensasiyalı keçidə açıldığı zaman təmsil olunurlar. Birinci mələyin xəbərinin dispensasiyası 22 oktyabr 1844-cü ildə Ən Müqəddəs Yərə aparan qapı açıldıqda tamamlandı və üçüncü mələyin dispensasiyası, eləcə də təhqiqatçı mühakimə gəlib çatdı.

Millerin ikinci yuxusu 1798-ci ildə bir qapının açılması ilə başlayır və Gecəyarısı Fəryadının xəbərini bəyan etmək üçün yenidən həyata qaytarılan “iki şahid”in keçid dövründə bir qapının açılması ilə sona çatır. Peyğəmbərlik baxımından həm Navuxodonosor, həm də Miller 1798-ci ildə dəniz vəhşisinin padşahlığından yer vəhşisinin padşahlığına keçidi təmsil edirdilər. Onların hər ikisi 1844-cü ildə təhqiqat mühakiməsinin yaxınlaşmasının və gəlişinin elanını təmsil edir. 1798 və 1844, Levililər iyirmi altıda göstərdiyi kimi, “yeddi vaxt” dövrü ərzində həyata keçirilmiş Allahın Öz xalqına qarşı birinci və son “qəzəb”lərinin başa çatmasını təmsil edir. 1798-ci ildən 1844-cü ilədək olan qırx altı il, Məsihi Müqəddəs Yerdən Ən Müqəddəs Yərə keçərkən əhdin elçisinin 22 oktyabr 1844-cü ildə qəflətən gəldiyi ruhani məbədin qurulmasını təmsil edir.

1798 və 1844-cü illər “yeddi vaxt” tərəfindən işarələnmiş keçidləri (birdən çoxunu) müəyyən edir. 1856-cı ildə Millerçi Filadelfiya Adventizmindən Millerçi Laodikeya Adventizminə keçid də “yeddi vaxt” haqqında biliyin artması ilə işarələnmişdi; bu bilik sonradan 1863-cü ildə rədd edildi. 1798-ci ildə Daniel kitabından, Levililər iyirmi altıda olan həmin “yeddi vaxt”ı da əhatə edən bilik artımı olmuşdu; bu isə Millerçi Filadelfiya Adventizminin sonunda rədd edilməli idi.

Birinci mələyin hərəkətinin Filadelfiyadan Laodikeyaya keçidi 1856-cı ildən 1863-cü ilədək olan yeddi il ilə təmsil olunmuşdu. Laodikeya ismarıcı 1856-cı ildə gəldi və yeddi il ərzində möhürü açılmış “yeddi zaman”ın yeni nuru 1863-cü ildə Adventizm tərəfindən uğursuzluğa düşər edilən üçmərhələli sınaq prosesini doğurdu. “Yeddi zaman”ın nuru üçün ya qəbul olunmaq, ya da rədd edilmək məqsədilə yeddi il verilmişdi. Millerçi Filadelfiya Adventizmi hərəkətinin Millerçi Laodikeya Adventizmi hərəkətinə keçidi, axırda ardıcılığın çevrilməsini — üçüncü mələyin Laodikeya hərəkətindən üçüncü mələyin Filadelfiya hərəkətinə keçidi — təmsil edir.

Yeşayanın altmış beş illik peyğəmbərliyi, Allahın əvvəlcə İsrailin şimal, sonra isə cənub padşahlıqlarına qarşı ilk və son qəzəbinin başlanğıcını göstərir.

Çünki Suriyanın başı Dəməşqdir, Dəməşqin başı isə Rəzindir; altmış beş il içində Efrayim sındırılacaq ki, artıq bir xalq olmasın. Yeşaya 7:8.

Yeşayanın altmış beş il barədə peyğəmbərliyi e.ə. 742-ci ildə verilmişdi və altmış beş il ərzində şimal padşahlığı artıq yox olacaqdı. E.ə. 742-ci ildən on doqquz il sonra, e.ə. 723-cü ildə, şimal padşahlığı Aşşur tərəfindən əsarətə aparıldı. Altmış beş ilin sonunda cənub padşahlığının qəzəbi e.ə. 677-ci ildə başladı; həmin vaxt Mənəssə babillilər tərəfindən əsir alındı. Buna görə də altmış beş il, şimal padşahlığının ilk əsarətinə qədər olan on doqquz illik bir dövrü, sonra isə Mənəssənin əsarətinə qədər daha qırx altı ili ifadə edir.

Həmin peyğəmbərliklər öz müvafiq yerinə yetmələrinə 1798, 1844 və 1863-cü illərdə çatdı. 1798-ci ildə birinci mələyin gəlişi ilə xilas ismarıcında daxili bir keçid baş verdi, həmçinin Mükəddəs Kitab peyğəmbərliyinin padşahlıqlarında da xarici bir keçid baş verdi. 1844-cü ildə üçüncü mələyin gəlişi ilə Mükəddəs Yerə qapı bağlandıqda və təhqiqat mühakiməsi başladıqda xilas ismarıcında daxili bir keçid baş verdi. 1863-cü ildə isə xarici bir dəyişiklik baş verdi, belə ki, yer vəhşisinin hər iki buynuzu iki sinfə ayrıldı.

Respublikaçı buynuz bundan sonra yer heyvanının tarixində hökmranlıq edəcək iki siyasi partiyaya bölündü. Protestant buynuz isə iki mürtəd təzahürə ayrıldı: özünü protestant adlandıran və yeddinci gün Şənbəsini saxladığını iddia edən bir tərəf, həmçinin özünü protestant sayan, lakin ibadət üçün seçilmiş gün kimi günəş gününü müdafiə edən başqa bir zümrə.

Həmin tarixdə, Qaranlıq Əsrlərdən çıxmış protestant buynuz 11 avqust 1840-cı ildən 22 oktyabr 1844-cü ilədək sınaqdan keçirildi və sınaq prosesindən keçə bilməyərək bazar gününə riayət edən protestant xalqdan bazar gününə riayət edən mürtəd protestant xalqa keçid etdi.

1844-cü ildə təsis edilən və müəyyənləşdirilən həqiqi protestant buynuzunun tarixində 1856-cı ildən 1863-cü ilədək bir sınaq prosesi baş verdi. Sonra həqiqi şənbə saxlayan protestant buynuzu həm Filadelfiyadan Laodikiyaya, həm də həqiqi şənbə saxlayan protestant xalqdan şənbə saxlayan mürtəd protestant buynuzuna keçid etdi. “Yeddi dəfə” 1798, 1844, 1856 və 1863-cü illərlə əlaqəlidir. “Yeddi dəfə” keçid nöqtəsi ilə əlaqəli bir rəmzdır və bu həqiqət bir neçə şahid üzərində təsbit edilmişdir.

1798-ci ildə “yeddi vaxt” barədə bilik artımı oldu, çünki Millerin kəşf etdiyi ilk vaxt-peyğəmbərliyi məhz həmin həqiqət idi. 1863-cü ilə qədər isə bu həqiqət rədd edilmişdi; beləliklə, Yeşaya kitabının yeddinci fəslində bəyan olunan peyğəmbərliyin altmış beş illik dövrünün son mərhələsinin nəticəsi müəyyənləşdirilmiş oldu.

Tam iki min beş yüz iyirmi illik peyğəmbərlik, həm başlanğıcında, həm də sonunda əks-təsvirli, güzgüyə bənzər bir şəkildə altmış beş illik bir dövrə malikdir. Sonun başlanğıcındakı altmış beş ildə (1798), peyğəmbərliyin verildiyi e.ə. 742-ci ildə başlanğıcın başlanğıcındakı altmış beş ilin timsalında, “yeddi vaxt” üzərinə bilik artımı oldu; bunu “müdrək” Millerçilər anlayıb bəyan etdilər. Sonun sonundakı altmış beş ildə, 1863-cü ildə, eyni həqiqət barəsində daha bir bilik artımı oldu ki,

bu da həqiqi protestant buynuzunun yenidən taclandırılmış “kahinləri” tərəfindən nəhayət rədd edildi.

Xalqım bilik əskikliyi üzündən məhv olur; sən biliyi rədd etdiyin üçün Mən də səni rədd edəcəyəm ki, artıq Mənə kahin olmayasan; mədem ki, Allahın qanununu unutmusan, Mən də sənə övladlarını unudacağam. Huşə 4:6.

Daniel kitabı açıldıqda biliyin artması “yeddi zaman”la əlaqələndirilir; beləliklə, bu, yalnız bir keçid nöqtəsinin deyil, həm də peyğəmbərlik xəbərinin açılmasının simvoludur.

Daha bir keçid 18 iyul 2020-ci ildə, “gecikmə vaxtı”nı başlatmış və Vəhy kitabının on birinci fəslindəki böyük şəhər Sodom və Misirin küçəsində iki şahidin ölü halda yatdığı üç yarım günün başlanğıcını qeyd etmiş ilk məyusluqla başladı.

18 iyul 2020-ci il, 1856-cı ildən 1863-cü ilədək olan tarixlə təsvir edilmiş üç il yarımlıq simvolik günlərin (“yeddi vaxtın”) başlanğıcını qeyd edir. Hər iki dövr “yeddi vaxtın” rəmzidir. Hər iki dövr dispensasiyanın dəyişməsinə (bir keçidi) işarələyir. Hər iki dövr “yeddi vaxt”la əlaqəli biliyin artmasını təmsil edir.

Danielin Levililər iyirmi altıncı fəslindəki duanı etdiyi dövr Babil padşahlığından Med-Fars padşahlığına keçid dövrü idi; beləliklə, Levililər iyirmi altıncı fəslindəki dua son günlərin keçidinin bir nişangahı kimi müəyyən edilir. Millerin yuxusunda “səpələnmə” sözünün yeddi ifadəsinin sonunda Miller həm ağlayır, həm də dua edir. Ağlama Yəhuda qəbiləsinin Aslanının (torpaq fırçası olan adamın) möhürlənmiş bir xəbəri açdığı nöqtəni işarələyir.

Millerin duası, “yeddi dəfə” ilə əlaqələndirilən və Millerin yuxusunda qapı ilə pəncərələrin açıldığı zaman baş verən Levililər iyirmi altıncı Daniel duasını işarələyir. Lakin Danielin doqquzuncu fəslindəki duası həm də Danielin ikinci fəslindəki duası ilə uyğunlaşır. O, həmçinin Navuxodonosorun öz “yeddi dəfə”sinin sonunda etdiyi etiraf duası ilə də uyğunlaşır.

Beləliklə, Millerin duası Levililər iyirmi altıncı fəslindəki dua ilə təmsil olunurdu; bu, ictimai etiraf duası və son peyğəmbərlik sirrinin möhürünün açılması üçün edilən bir xahiş duası idi, çünki bütün peyğəmbərlik son günləri təsvir edir. Buna görə də Daniel kitabının ikinci fəslindəki sirr açılacaq son sirri təmsil edir. Millerin duası, onun yuxusunda, otağındakı cəvahirata edilmiş iyrəncliklərlə bağlı nigaranlıq və saleh qəzəb duası idi. Onun nigaranlıq, yüz qırx dörd min nəfərin möhürlənməsi zamanı, Yezekel kitabının doqquzuncu fəslində ah çəkib fəryad edənlərlə təsvir olunurdu.

Miller həqiqətlərin saxta təlimlər vasitəsilə tədricən basdırıldığını izləyirdi və bu proses nəhayət elə bir nöqtəyə çatdı ki, tabutun (Müqəddəs Kitabın özünün) məhv edilməsi baş verdi. Millerin tabutunun məhv edilməsi Adventizmin üçüncü nəslində, King James Müqəddəs Kitabını kənara qoyub onun yerinə Müqəddəs Kitabın müasir, təhrif olunmuş, katolik əsaslı versiyalarını qəbul etmək məqsədilə qəsdən bir hərəkətə başladığı zaman baş verdi.

Miller ağladı, sonra dua etdi və dərhal bir qapı açıldı, insanlar isə hamısı çıxıb getdilər. Sonra kir toplayan adam (Yəhuda qəbiləsinin Aslanı) içəri girdi, pəncərələri açdı və təmizləməyə başladı.

Sonra Miller ətrafa səpələnmiş cəvahiratlar üçün narahatlığını bildirdi və kir toplayan adam cəvahiratların qayğısına qalacağını vəd etdi. Kir toplayan adamın təmizləmə işinin gur hərəkəti içində Miller bir anlığa gözlərini yumdu və gözlərini açanda zibil yox olmuşdu. Cəvahiratlar otağın hər tərəfinə səpələnmişdi və kir toplayan adam bundan sonra böyük sandığı masanın üstünə qoydu, cəvahiratları topladı və onları sandığın içinə ataraq dedi: “gəlin və görün.”

“Gəl və gör” ifadəsi, bir həqiqətin yenidən möhürdən açıldığının rəmzidir. Miller üçün möhürdən açılan həqiqət son həqiqətdir, çünki bundan sonra baş verəcək növbəti şey Millerin “nidada” oyanmasıdır; bu da yüksək fəryadı təmsil edir. Milleritlərin tarixində Gecəyarısı Fəryadının xəbərini alan son şəxs Miller idi və onu yuxuda oyadan nidadan az əvvəl o, bir anlıq gözlərini yumdu. Müqəddəs Kitabda “bir an” və “gözlər”ə istinad edən yeganə ayə birinci dirilməni göstərir.

Budur, sizə bir sirr açiram: Hamımız yatmayacağıq, lakin hamımız dəyişdiriləcəyik, bir anda, bir göz qırpımında, son şeypurda; çünki şeypur səslənəcək, ölümlər çürüməz olaraq dirildiləcək və biz dəyişdiriləcəyik. Çünki bu çürüyən bədən çürüməzliyi geyinməlidir və bu ölümlü bədən ölümsüzlüyü geyinməlidir. 1 Korinflilərə 15:51–53.

Üçüncü mələyin Laodikiya hərəkətinin üçüncü mələyin Filadelfiya hərəkətinə keçidinin tarixində, Vəhy kitabının on birinci fəslində təsvir olunduğu kimi, Miller Gecəyarısı Fəryadının xəbərini qəbul edən müdrik bakirələrin ən sonuncusunu təmsil edir. Onu ilk qəbul edənlər ən ruhani olanlar idi.

“Bu, ikinci mələyin xəbərinə qüvvə verməli olan gecəyarısı hayqırtısı idi. Mələklər göydən göndərildi ki, ruhdan düşmüş müqəddəsləri oyatsınlar və onları qarşılarında duran böyük işə hazırlasınlar. Ən istedadlı adamlar bu xəbəri ilk qəbul edənlər olmadılar. Mələklər təvazökar, sədaqətli olanların yanına göndərildi və onları bu hayqırtını ucaltmağa sövq etdilər: ‘Budur, Bəy gəlir; Onu qarşılamağa çıxın!’ Bu hayqırtı etibar edilənlər tələsərək hərəkət etdilər və Müqəddəs Ruhun qüdrəti ilə xəbəri səsləndirib ruhdan düşmüş qardaşlarını oyatdılar. Bu iş insanların hikmətinə və təliminə deyil, Allahın qüdrətinə dayanırdı və hayqırtını eşidən Onun müqəddəsləri ona müqavimət göstərə bilmirdilər. Bu xəbəri ilk qəbul edənlər ən ruhani olanlar idi, əvvəllər işdə rəhbərlik etmiş olanlar isə onu qəbul edən və ‘Budur, Bəy gəlir; Onu qarşılamağa çıxın!’ hayqırtısının güclənməsinə kömək edənlər arasında ən sonuncular oldular.” Early Writings, 238.

Vəhy kitabının on birinci fəslindəki üç yarım rəmzi günün sonunda, Yezekel kitabının otuz yeddinci fəslində təmsil olunan iki xəbərin birincisi bəyan edilir. Birinci xəbər ölü və pərakəndə sümükləri bir araya gətirir, lakin onlar hələ də ölüdürlər. Bu xəbər “səhrada” fəryad edən səs tərəfindən təqdim edildi; bununla da Yezekelin xəbərinin üç yarım rəmzi gün başa çatmadan əvvəl başladığı müəyyən edilir. Həmin üç yarım gün bir “səhra”-nı təmsil edir və xəbər məhz “səhra”dan bəyan olunur. “Səhra” həm də “yeddi zaman”ın rəmzidir; bu isə sınaq prosesini təqdim edən bir keçidi və möhürün açılmasını göstərir.

Xəbərin tədrici inkişafı vardır və bu, Millerçi tarixindəki Gecəyarısı Fəryadı ilə nümunələndirildiyi kimi, tədrici qəbul da vardır. Ruhani cəhətdən ən dərin olanlar səhrada fəryad edən səsin xəbərini ilk qəbul edənlər idilər və Adventizmin tarixçiləri William Miller tərəfindən 22 oktyabr 1844-dən

cəmi bir neçə gün əvvəl yazılmış bir məktuba işarə edirlər; burada Miller şəhadət edir ki, o, nəhayət Samuel Snow-un Gecəyarısı Fəryadı xəbərini anlayıb qəbul etmişdir.

“Əziz Qardaş Himes: Mən yeddinci ayda əvvəllər heç vaxt görmədiyim bir izzət görürəm. Rəbb mənə bir il yarım əvvəl yeddinci ayın tipoloji mənasını göstərmiş olsa da, mən yenə də bu tiplərin qüvvəsini dərk etməmişdim. İndi isə Rəbbin adına alqış olsun, Müqəddəs Yazılarda bir gözəllik, bir ahəng və bir uyğunluq görürəm ki, bunun üçün uzun müddət dua etmişdim, lakin bu günədək onu görməmişdim. Ey canım, Rəbbə şükür et. Qardaş Snow, Qardaş Storrs və başqaları, gözlərimin açılmasında vasitə olduqları üçün mübarək olsunlar. Mən demək olar ki, evdəyəm. İzzət! İzzət! İzzət! İzzət!” William Miller, Signs of the Times, 16 oktyabr 1844.

Millerin yuxusunda təsvir olunduğu kimi, Gecəyarısı Hayqırtısının tarixinin təkrarlanmasında Miller bir anlığa gözlərini yumdu. Beləliklə, “bir anda, bir göz qırpımında, son şeypur zamanı; çünki şeypur çalınacaq və ölümlər dirildiləcəklər.” Miller öz yuxusunda, öz tarixində olduğu kimi, Gecəyarısı Hayqırtısı xəbərini alan sonuncuları təmsil edir. O, toz fırçası olan adam səpələnmiş cəvahiratı yığıb onları daha böyük qutuya atmazdan az əvvəl xəbəri nəhayət qəbul edənləri təmsil edir. Vəhy kitabının on birinci fəslində, İslamın dörd küləyi haqqında olan və eyni zamanda möhürləmə xəbəri olan Hizqiyalın ikinci xəbərini qəbul edən sonuncular bunu yeddi şeypurdan sonuncusu çalınmazdan dərhal əvvəl edirlər; həmin şeypur “üçüncü Vay” şeypurudur. “Bir anda, bir göz qırpımında, son şeypur zamanı; çünki şeypur çalınacaq və ölümlər çürüməz olaraq dirildiləcəklər, biz isə dəyişdiriləcəyik.” (1 Korinflilərə 15:52)

Bu keçid ikinci gəliş zamanı baş verən birinci dirilməni müəyyən edir, lakin Vəhy kitabının on birinci fəslindəki böyük zəlzələnin saatında baş verən quru ölü sümüklərin (iki şahidin) bir dirilməsi də vardır. Həmin zəlzələnin “saatı”nda yeddi şeypurun son şeypuru çalınır və küçədə olan ölü şahidlər Laodikyalılar kimi deyil, Filadelfyalılar kimi yenidən həyata qaytarılırlar; çünki üçüncü Vay şeypurunda iki şahid möhürlənmiş və çürüməzliyə çevrilmişdir, buna görə də onlar bir daha heç vaxt günah etməyəcəklər. Miller, iki şahidi həyata gətirən xəbəri alan sonuncunu təmsil edir; bu, İslamın dörd küləyi barədə olan xəbərdir və bu, möhürləmə xəbəridir.

O şeypurun səsi Sodom və Misirin küçəsində səpələnmiş olan quru ölümlük sümüklərinin sonuncusunu ayağa qaldırır. Miller həqiqətlərin saxta təlimlər vasitəsilə təcridən basdırıldığını seyr edirdi. Nəhayət, Miller ağladı və möhürün açılmasının başlanmalı olduğu vaxtı işarələdi, çünki möhürün açılması mərhələli bir işdir. Həmin möhürün açılması üç gün yarımliq dövrün son mərhələsində başladı.

Miller ağladıqdan sonra möhürlənmiş kitabı açmaq qüdrətinə malik Olan rəvayətə daxil oldu. Millerin yuxusunda bu, Çirk Fırçası Adamı idi. Sonra Miller dua etdi və dərhal bir qapı açıldı; bu, üçüncü mələyin Laodikeya hərəkətinin üçüncü mələyin Filadelfiya hərəkətinə keçəcəyi nöqtəni işarələyirdi. Onun duası Levililər iyirmi altıncı fəslin duası idi; bu, son peyğəmbərlik sirrinin dərk edilməsi üçün edilən dua və iki şahidin üzərinə üç yarım günü gətirən üsyanın açıq etirafı idi; bu, Hizqiyalın doqquzuncu fəslində möhürlənənlərin duası idi.

Duadan sonra Məsih (kir fırçası olan adam) içəri girdi və otağı təmizləməyə başladı. Kir fırçası olan adamın təmizlik işinin sonunda, Miller bir anlıq gözlərini yumdu; bu, ölü, quru sümüklərin

dirildiləcəyi dövrün sonunu göstərirdi. Sonra kir fırçası olan adam Millerin otağında səpələnmiş cəvahiratları topladı və onları Millerin otağının ortasında bir masanın üzərində yerləşdirilmiş yeni, daha böyük bir tabuta qoydu; necə ki, iki şahid bayraq kimi qaldırılır. Bayraq olaraq onlar daha sonra hələ Babil içində olan Allahın digər sürüsünü “gəlin və görün” deyə çağırırlar ki, Yəhuda qəbiləsinin Aslanının az əvvəl yeni, daha böyük tabutun içinə qoyduğu xəbəri görsünlər.

Növbəti məqalədə 1798-ci ildə möhürü açılmış Daniel kitabındakı həqiqətlərin rəmzi olan Ulay çayı görüntüsünü nəzərdən keçirməyə başlayacağıq. Həmin mülahizəyə keçməzdən əvvəl bir neçə istinad nöqtəsini əvvəlcədən müəyyən etmişik. Birincisi budur ki, Millerçilərin xəbəri kamil idi (öz inkişaf mərhələsində), lakin natamam idi. O, viranedici üç qüvvənin deyil, iki qüvvənin çərçivəsinə yerləşdirilmişdi. İkincisi budur ki, Millerin yuxusu təməl həqiqətlərin son bərpasını müəyyən etdikdə, həmin təməl həqiqətlər öz ilkin izzətindən “on qat daha parlaq” olur. Üçüncü məqam budur ki, birinci mələyin hərəkəti (Millerçi hərəkəti) üçüncü mələyin hərəkətində təkrarlanır, lakin bir neçə mühüm qeyd-şərtlə. Millerçilər bir rəmz olaraq Filadelfiyalılar idilər; onlar iman gətirmiş bir Navuxodonosor idilər, lakin sonda və təəssüf ki, 1863-cü ildə “Yerixonu yenidən qurdular”.

Üçüncü mələyin hərəkəti, dönüşümə ehtiyacı olan Laodikiyalılar kimi başladı, lakin onlar nəhayətdə Yerixonun son məhvinə (axır günlərin Yerixosunun məhvinə) iştirak edəcəkdilər.

“Xilaskar patriarxların və peyğəmbərlərin söylədiklərini aradan qaldırmaq üçün gəlməmişdi; çünki bu təmsilçi adamlar vasitəsilə danışan elə Özü idi. Allahın Kəlamındakı bütün həqiqətlər Ondan qaynaqlanmışdı. Lakin bu qiymətsiz cəvahiratlar saxta çərçivələrə yerləşdirilmişdi. Onların dəyərli nuru yalana xidmət etdirilmişdi. Allah istəyirdi ki, onlar yanlışlıq çərçivələrindən çıxarılsın və həqiqət çərçivəsində yenidən yerləşdirilsin. Bu işi yalnız ilahi bir əl yerinə yetirə bilərdi. Həqiqət yanlışlıqla əlaqəsi üzündən Allahın və insanın düşməninə işinə xidmət etmişdi. Məsihi onu elə bir yerə qoymaq üçün gəlmişdi ki, o, Allahı izzətləndirsin və bəşəriyyətin xilasını həyata keçirsin.” *The Desire of Ages*, 287.